

Brüssel, 8.4.2016
COM(2016) 206 final

2013/0119 (COD)

**KOMISJONI TEATIS
EUROOPA PARLAMENDILE,**

mis on esitatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõike 6 alusel

ning milles käsitletakse

nõukogu seisukohta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (millega edendatakse kodanike ja ettevõtjate vaba liikumist, lihtsustades teatavate avalike dokumentide Euroopa Liidus esitamise nõudeid, ja muudetakse määrust (EL) nr 1024/2012) vastuvõtmise kohta

**KOMISJONI TEATIS
EUROOPA PARLAMENDILE,**

mis on esitatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõike 6 alusel

ning milles käsitletakse

nõukogu seisukohta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (millega edendatakse kodanike ja ettevõtjate vaba liikumist, lihtsustades teatavate avalike dokumentide Euroopa Liidus esitamise nõudeid, ja muudetakse määrust (EL) nr 1024/2012) vastuvõtmise kohta

1. TAUSTTEAVE

Euroopa Parlamendile ja nõukogule ettepaneku edastamise kuupäev 24.04.2013
(COM(2013) 228 (final) – 2013/0119 COD)¹):

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamuse kuupäev (INT/700 11.07.2013
- CES4005-2013):

Euroopa Parlamendi seisukoha kuupäev, esimene lugemine: 04.02.2014

Nõukogu seisukoha vastuvõtmise kuupäev: 11.03.2016

2. KOMISJONI ETTEPANEKU EESMÄRK

Avalikke dokumente käsitleva ettepaneku eesmärk on vähendada bürokraatiat ning kodanike ja ettevõtjate kulusid, kui neil tuleb liikmesriigi ametiasutusele esitada avalik dokument, mille on välja andnud teise liikmesriigi ametiasutus. Ettepanekut ei kohaldata avalike dokumentide suhtes, mille on välja andnud kolmandate riikide ametiasutused (isegi kui mõne liikmesriigi ametiasutused on nende ehtsust juba tunnistanud).

Ettepaneku kohaselt tuleb liikmesriikides välja antud teatavaid küsimusi käsitlevad avalikud dokumendid (nt sünni- ja abielutunnistused ning äriühingu esindamine) tunnistada teistes liikmesriikides ehtsaks, ilma et sellised dokumendid peaksid kandma autentsust tõestavat märki (nn apostilli). Ettepanekuga kaotatakse samuti kohustus esitada kõikidel juhtudel teises liikmesriigis välja antud avalike dokumentide kinnitatud ära kirjad ja kinnitatud tõlked. Samuti tugevdatakse ettepanekuga pettusevastast võitlust, luues siseturu infosüsteemil põhineva liikmesriikidevahelise halduskoostöö, mis võimaldab liikmesriikidel omavahel suhelda avaliku dokumendi ehtsuse suhtes tekkiva kahtluse korral. Ettepanekuga nähakse piiriüleseks kasutuseks ette eraldiseisvad liidu mitmekeelsed standardvormid, et vältida tõlkekohustust. Ettepanekus ei käsitleta ühes liikmesriigis välja antud avaliku dokumendi sisu tunnustamist teistes liikmesriikides.

¹ Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega edendatakse kodanike ja ettevõtjate vaba liikumist, lihtsustades teatavate avalike dokumentide vastuvõtmist Euroopa Liidus, ja millega muudetakse määrust (EL) nr 1024/2012

3. MÄRKUSED NÕUKOGU SEISUKOHA KOHTA

Nõukogu seisukohas kiidetakse komisjoni ettepaneku peamine eesmärk, st bürokraatia ja kodanike kulude vähendamine üldjoontes heaks, lihtsustades seeläbi teatavate avalike dokumentide ringlust. Kuid nõukogu tegi komisjoni ettepanekusse ka teatavaid muudatusi.

Määrusega reguleeritud valdkondade osas hõlmab nõukogu tekst kodanikele suunatud avalikke dokumente, eriti perekonnaseisuakte, kuid ei hõlma äritegevusega seotud dokumente. Kooskõlas kolmepoolsete aruteludega hõlmab nõukogu tekst perekonnaseisuakte mitmes uues valdkonnas. Samuti sisaldab see muudetud läbivaatamisklauslit seoses ettevõtjaid ja kodanikke käsitlevate teatavate avalike dokumentidega; samuti nähakse selles ette, et uute valdkondade määramiseks tuleb korraldada läbivaatamine veel enne määruse üldist läbivaatamist.

Nõukogu tekstis käsitletakse eraldiseisvad mitmekeelsed standardvorme tõlkeabina, mis lisatakse avalikule dokumendile. Kooskõlas kolmepoolsete aruteludega nähakse nõukogu tekstis ette veel seitse vormi, et vältida tõlkekohustust uutes valdkondades.

Nõukogu tekstis lubatakse vastuvõtval liikmesriigil nõuda selliste avalike dokumentide kinnitatud tõlkeid, mis on koostatud mis tahes muus keeles kui need, mida liikmesriik on selgelt aktsepteerinud. Kooskõlas kolmepoolsete aruteludega selgitatakse nõukogu tekstis, et kui avalik dokument esitatakse koos mitmekeelse standardvormiga, võib dokumendi tõlget nõuda vaid erandjuhtudel.

Nõukogu tekstis märgitakse, et kuigi liikmesriigi ametiasutus ei saa nõuda sellise avaliku dokumendi apostillimist, mille on välja andnud teise liikmesriigi ametiasutus, võivad kodanikud apostilli ka edaspidi taotleda. Kooskõlas kolmepoolsete aruteludega nähakse aga nõukogu tekstis ette nõue, et liikmesriikidel ja komisjonil tuleb kodanikke määramise sisust teavitada nii isiklike kontaktide kui ka veebipõhiste teabeportaalide kaudu.

Vaatamata nõukogu muudatustele säilitatakse komisjoni ettepaneku aluspõhimõtted – apostillimisnõude tühistamine, tõlgete ja nende kinnitatud ärakirjade vorminõuete lihtsustamine, aga ka siseturu infosüsteemi kasutamine petteusevastases võitluses liikmesriikidevahelise koostöö käigus. Arvestades ettepanekusse tehtud muudatusi, milles kaasseadusandjad leppisid kokku kolmepoolsete arutelude käigus, muudeti kavandatava määruse pealkirja.

Pärast mitteametlikke kolmepoolseid arutelusid, mis peeti 15. juulil 2015, 17. septembril 2015, 28. september 2015, 6. oktoobril 2015 ja 13. oktoobril 2015, saavutasid parlament ja nõukogu teksti suhtes esialgse poliitilise kokkuleppe.

Nõukogu kinnitas 3. detsembril 2015 kõnealuse poliitilise kokkuleppe ja võttis 11. märtsil 2016 vastu oma esimese lugemise seisukoha.

4. KOKKUVÕTE

Kuna kõiki komisjoni ettepanekusse tehtud muudatusi käsitleti mitteametlikel kolmepoolsetel aruteludel, võib komisjon nõukogu esimese lugemise seisukohas vastuvõetud muudatused heaks kiita.